

คำศัพท์ยากจากบทกวี

มงคล หมายถึง ความเจริญ
 ล้ำเนียง หมายถึง เลี้ยง, น้ำเลี้ยง
 บ้างล้ำเนา ในที่นี้หมายถึง หมู่บ้านของ
 คนไทยถิ่นเหนือ
 ท่าสองยาง หมายถึง ชื่ออำเภอหนึ่งของ
 จังหวัดตาก

ธรรมชาติน่ายล

ภูมิพลเจ็อนใหญ่

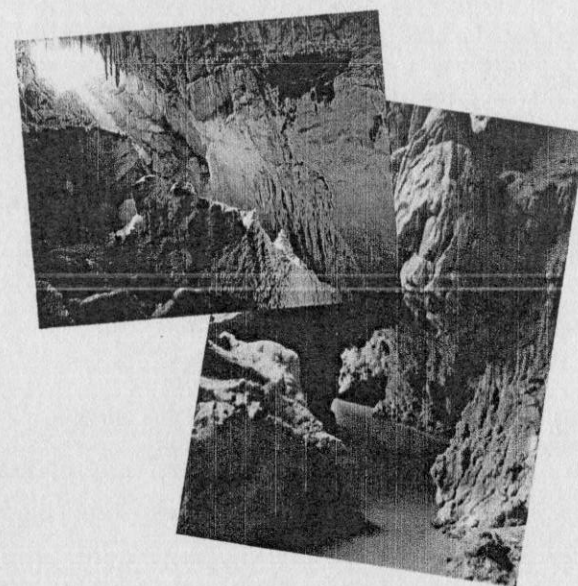
พระเจ้าตากเกรียงไกร

เมืองไม้และป่างาม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 โรงเรียนเทศบาลเพชรวิทย์
 www.pwit.ac.th

ถ้ำแม่อุสุ ถ้ำแม่อุสุ

เจริญยิมพลเมืองตาก โดย
 โครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 เรื่อง “ยี่สิบสถานที่ สืบทกวิหิงค์ เจริญยิมพลเมืองตาก”
 โรงเรียนเทศบาลเพชรวิทย์ เทศบาลเมืองตาก จังหวัดตาก

ที่มาของชื่อ

ชื่อ “ถ้ำแม่อุสุ” นี้เรียกชื่อตามชื่อหมู่บ้านที่ถ้ำแห่งนี้ตั้งอยู่ นั่นคือ “หมู่บ้านแม่อุสุ” นอกจากนี้ลำห้วยที่ไหลผ่านเข้าไปในถ้ำมีชื่อเรียกว่า “ห้วยแม่อุสุ” เช่นกันซึ่งชาวกระเหรี่ยงเรียกลำห้วยดังกล่าวนี้ว่า “อุซุ โกล” (“โกล” ในภาษากระเหรี่ยงมีความหมายว่า ลำห้วย)

ตามตำนานของหมู่บ้านแม่อุสุซึ่งเป็นหมู่บ้านของชาวกระเหรี่ยง เล่าว่า หมู่บ้านนี้เดิมมีชื่อว่า “หมู่บ้านทีโก้”

ซึ่งมีความหมายว่า หมู่บ้านน้ำร้อน ครั้งหนึ่งได้เกิดโรคระบาดขึ้นในหมู่บ้านทำให้ชาวบ้านเจ็บป่วยล้มตายเป็นจำนวนมาก หมอผีประจำหมู่บ้านจึงเปลี่ยนชื่อหมู่บ้านใหม่เป็น “หมู่บ้านอุซุ” ซึ่งคำว่า “อุซุ” ในภาษากระเหรี่ยงมีความหมายว่า เป่า หรือทำให้เย็น

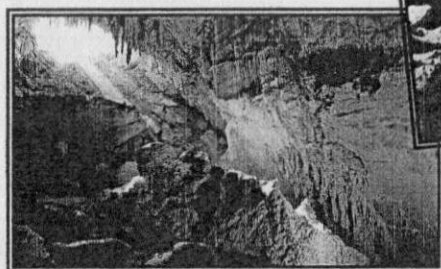
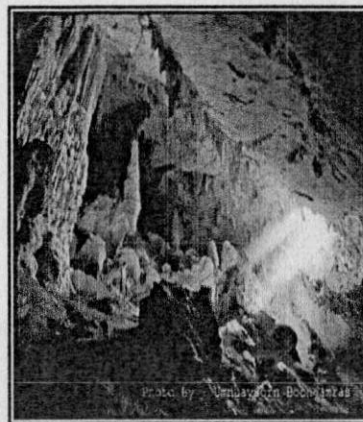
จึงสันนิษฐานว่าชื่อ “ถ้ำแม่อุสุ” นี้ เรียกตามชื่อลำห้วย และชื่อหมู่บ้านของชาวกระเหรี่ยงซึ่งคนไทยเรียกเพี้ยนมาจากคำว่า “อุซุ” เป็นคำว่า “อุสุ” ส่วนเหตุที่มีคำว่า “แม่” นำหน้านั้น สันนิษฐานว่าคนไทยถิ่นเหนือซึ่งอพยพมาอยู่ภายหลังเป็นผู้เรียกตามภาษาของคนที่เรียกชื่อหมู่บ้านโดยมีคำนำหน้าว่า “แม่” เช่น หมู่บ้านแม่ปะ หมู่บ้านแม่จะเร้า หมู่บ้านแม่กาษา ฯลฯ

ความหมายของชื่อ

ตามตำนาน

แม่อุสุ เป็น
ชื่อหมู่บ้านชาว

กระเหรี่ยง หมู่บ้านนี้เดิมมีชื่อว่า “หมู่บ้านทีโก้” ซึ่งมีความหมายว่า หมู่บ้านน้ำร้อน ครั้งหนึ่งได้เกิดโรคระบาดขึ้นในหมู่บ้านทำให้ชาวบ้านเจ็บป่วยล้มตายเป็นจำนวนมาก หมอผีประจำหมู่บ้านจึงเปลี่ยนชื่อหมู่บ้านใหม่เป็น “หมู่บ้านอุซุ” ซึ่งคำว่า “อุซุ” ในภาษากระเหรี่ยง มีความหมายว่า เป่า หรือทำให้เย็น จึงทำให้ความหมายของชื่อมีความหมายใหม่ มีความหมายว่า “หมู่บ้านที่ได้รับการเป่าแล้ว หรือทำให้เย็นแล้ว”

ถ้ำแม่อุสุ

กลอนสุภาพ

“ถ้ำแม่อุสุ” เรียกตาม ตามหมู่บ้าน
เป็นตำนาน เล่าขานบ้าน ชาวกระเหรี่ยง
หมู่บ้านเดิม ชื่อ “ทีโก้” ความหมายเพียง
สื่อสำเนียง “บ้านน้ำร้อน” เรารู้สนใจ
คราหนึ่งเกิด โรคระบาด ในหมู่บ้าน
วันคืนผ่าน คนล้มตาย ต้งน้ำไหล
หมอผีจึง เปลี่ยนชื่อ หมู่บ้านใหม่
หวังใจให้ ชื่อดี มีมงคล
ชื่อบ้านใหม่ คือ “อุซุ” หมายถึงเป่า
ความทุกข์เก่า โรคภัย ไปให้พ้น
กลายเสียง “อุสุ” ตามสำเนียงผู้คน
ทุกข์ผ่านพ้น บ้านล้านนา ทำสองยาง

คำศัพท์ยากจากบทกวี

ไพรีพล	หมายถึง	กำลังทหาร
การุญเย	หมายถึง	ความกรุณา
อาเพศ	หมายถึง	เหตุเกิดอย่างผิดปกติ วิสัยถือเป็นलगไม่ดี
อรุณกาล	หมายถึง	เวลาใกล้พระอาทิตย์ขึ้น
ประจวบ	หมายถึง	จำเพาะพอดี สบเหมาะ
กายิน	หมายถึง	กาย
พ่น	หมายถึง	พ่น

ธรรมชาติในลาย

ภูมิพลเจ็อนใหญ่

พระเจ้าตากเกรียงไกร

เมืองไม้และป่างาม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนเทศบาลนครวิทย์

www.pwit.ac.th

อุทยานแห่งชาติลานสาาง-น้ำตกลานสาาง

เจริญยลเมืองตาก โดย

โครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

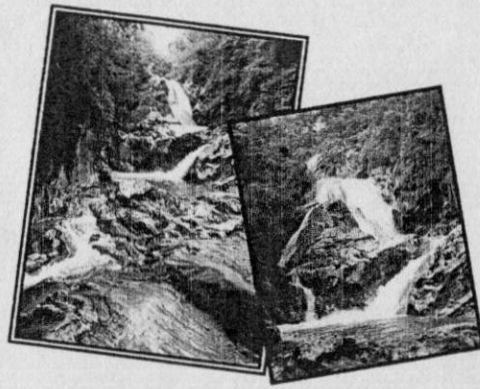
เรื่อง “ยลีสถานที่ ลุ่มทกวิพนธ์ เจริญยลเมืองตาก”

โรงเรียนเทศบาลนครวิทย์ เทศบาลเมืองตาก จังหวัดตาก

ที่มาของชื่ออุทยานแห่งชาติลานสาาง - น้ำตกลานสาาง

“อุทยานแห่งชาติลานสาาง” เดิมคือ “ป่าลานสาาง” มีตำนานเล่าสืบต่อกันมาเกี่ยวกับชื่อนี้ว่า เมื่อครั้งที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชยกกองทัพไปตีเมืองเชียงใหม่ครั้งที่ ๒ ทรงหยุดพักไพร่พลที่บ้านระแมของเมืองตาก มีพวกหมอคนหนึ่งมาเข้ามาสวามิภักดิ์ พระเจ้าตากสินได้ยกทัพเข้าตีขับไล่พม่าซึ่งตามหมอเข้ามา ในคืนหนึ่งพระองค์ได้พลัดหลงทางออกไปจากกองทัพ ทำให้ไพร่พลทหารของพระองค์พากันออกติดตามแต่ก็ไล่ไม่พบ ประจวบกับภูมิประเทศซึ่งในสมัยนั้นเป็นป่าทึบ ในเวลากลางคืน เต็มมืดทำให้ยากแก่การติดตาม ทหารทุกคนก็ล้ากำลังจึงพากันหยุดพัก ขณะที่เราล่าทหารหยุดพักอยู่ได้เกิดแสงสว่างพุ่งสูงท้องฟ้าพร้อมกับได้ยินเสียงร้องอื้ออึง ทหารต่างพากันรีบตรงไปหาจุดที่เกิดแสงสว่างนั้น พอไปถึงจึงเห็นพระเจ้าตากสินประทับม้าอยู่กลางลานหินมีแสงสว่างออกมาจากพระวรกายพร้อมทั้งมีทหารพม่าคุกเข่าหมอบสวามิภักดิ์ยอมแพ้อยู่เบื้องหน้า ทหารไทยต่างตกตะลึงกับเหตุการณ์ปาฏิหาริย์ที่เกิดขึ้น ประจวบกับเป็นเวลาที่ฟ้าสาางพอดี ต่อมาจึงเรียกบริเวณนี้ว่า “ลานฟ้าสาาง” และกลายเป็น “ลานสาาง” เช่นในปัจจุบัน

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ กรมป่าไม้ได้ริเริ่มดำเนินการสำรวจเบื้องต้นพื้นป่าลานสาาง และได้ประกาศให้ป่าลานสาางเป็นป่าสงวนแห่งชาติ แต่เนื่องด้วยสภาพป่าธรรมชาติที่สวยงาม อีกทั้งมีน้ำตกหลายแห่ง มีสัตว์ป่าชุกชุม และมีทิวทัศน์ที่สวยงามจึงได้รับการจัดตั้งเป็น “อุทยานแห่งชาติลานสาาง” เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ ๑๕ ของประเทศไทย ส่วนน้ำตกลานสาาง เป็นน้ำตกที่สวยงามซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในบริเวณอุทยานแห่งชาติลานสาางแห่งนี้เอง

ความหมายของชื่อ

ความหมายตรงตามรูปภาษา

อุทยานแห่งชาติ พ. พื้นที่บริเวณใดบริเวณหนึ่งที่ได้สงวนรักษาไว้ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมเพื่อให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและความรื่นรมย์ของประชาชนโดยมีพระราชกฤษฎีกาประกาศกำหนดให้เป็น อุทยานแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ

ลาน พ. บริเวณที่ว่าง, สนาม เช่น ลานจอดรถ, ที่สำหรับจอดรถ; ในทางกีฬาหมายถึง สนามที่เล่นกีฬา, คู่ต่อสู้

สาาง พ. ปรากฏการณ์บนท้องฟ้าในเวลาเช้ามืดเริ่มแต่มีความมืดน้อยลงๆ ตามลำดับ จนกว่าจะสว่างแจ้งเป็นที่สุด เรียกว่าท้องฟ้าสาาง.

ลานสาาง หมายถึง บริเวณที่ว่างที่เกิดปรากฏการณ์ฟ้าสาางในเวลาเช้ามืด

ความหมายตามตำนาน

ลานสาาง หมายถึง บริเวณที่ว่างที่พระเจ้าตากสินประทับม้าอยู่ พร้อมทั้งมีทหารพม่าคุกเข่าหมอบสวามิภักดิ์ซึ่งเป็นเวลาที่ฟ้าสาางพอดี

อุทยานแห่งชาติลานสาาง-น้ำตกลานสาาง

กลอนสุภาพ

ป่าลานสาาง มีตำนาน เล่าสืบต่อ
ครั้งเมื่อพ่อ ตากสิน ตีเชียงใหม่
พ่อหยุดพัก ไพร่พล ณ กลางไพร
หมอหมอเฝ้า หรือพม่า มานิ่งบุญ
พ่อตากสิน ยกทัพ ขับไล่พม่า
พ่อเมตตา เหล่าหมอเฝ้า ใจเกื้อหนุน
ด้วยดวงจิต กรุณา เกื้อการุณย์
ผลบุญหนุน น้ำให้ ได้ชื่นมา
เหตุคืนนั้น พ่อพลัดหลง หลงจากทัพ
ประจวบกับ ค่ำเดือนดับ อากาศหนาว
บดบังเกิด แสงสว่าง พุ่งขึ้นฟ้า
พร้อมเสียงฟ้า ร้องอื้ออึง จึงยลยิน
เหล่าทหาร เร่งรีบไป จุดเกิดเหตุ
เฝ้าเฝ้า เกิดอัศจรรย์ กลางลานหิน
แสงสว่าง เจิดจ้า จากกายิน
พ่อตากสิน ประทับม้า อยู่กลางลาน
ทหารพม่า หมอบกราบ อยู่เบื้องหน้า
ราวกับฟ้า บันดาลพา ปาฏิหาริย์
ณ เพลา รุ่งสว่าง อรุณกาล
จึงเรียกขาน “ลานฟ้าสาาง” นรารัศมีครวญ
ต่อมารวม ป่าไม้ สืบรวมป่า
ประกาศว่า ให้ลานสาาง เป็นป่าสงวน
มีน้ำตก ล้ำดั่งป่า นรชนเฝ้าลวง
จึงคู่ควร เรียกอุทยานฯ ลานสาางเอย

คำศัพท์ยากจากบทกวี

ราชวงศ์ หมายถึง ตระกูลของพระราชา

อธิษฐาน หมายถึง ตั้งจิตปรารถนา

ข้าราชบริพาร หมายถึง ผู้รับใช้พระเจ้า

ประสงค์ หมายถึง ต้องการ,อยากได้

ธิดา หมายถึง ลูกหญิง

บุญบารมี หมายถึง บุญญาบารมี

สัตย์อธิษฐาน หมายถึง การตั้งจิตอธิษฐานเพื่อ
เลี้ยงชีพ

ประติษฐาน หมายถึง ตั้งไว้

ธรรมชาติน่าอัศจรรย์

ภูมิพลเขื่อนใหญ่

พระเจ้าตากเกรียงไกร

เมืองไม้และป่างาม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนเทศบาลเพชรวิทย์

www.pwit.ac.th

พาสยามเงา

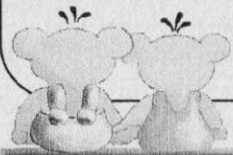

เจริญยิมพลเมืองตาก ได้ย

โครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เรื่อง “ยี่สิบสถานที่ สืบทกวิหิงษ์ เจริญยิมพลเมืองตาก”

โรงเรียนเทศบาลเพชรวิทย์ เทศบาลเมืองตาก จังหวัดตาก

พาสามเงา

ที่มาของชื่อ

ที่มาของชื่อ “พาสามเงา” มีที่มาจากตำนานเล่าขานสืบต่อกันมาว่า เมื่อประมาณพันกว่าปีมาแล้ว มีพระฤๅษี ๒ ตน ซึ่งเป็นผู้สร้างเมืองหริภุญชัย (เมืองลำพูน) ได้ส่งคนมาทูลเชิญราชวงศ์กษัตริย์เมืองละโว้ (เมืองลพบุรี)

ขึ้นไปครองเมืองหริภุญชัย เจ้าเมืองละโว้จึงรับสั่งให้พระราชธิดา ซึ่งมีความงามว่า พระนางจามเทวี เสด็จขึ้นไปครองเมืองตามความประสงค์ของพระฤๅษี พระนางจามเทวีจึงเสด็จทางเรือมาตามลำน้ำ

ปิง จนมาบริเวณภูเขาสูงหนึ่งก็เกิดพายุฝนพัดกระหน่ำทำให้เรือไม่สามารถแล่นต่อไปได้ พระนางและข้าราชการบริวารต้องจอดเรือ นึกอยู่ริมฝั่งแม่น้ำแห่งนั้น เมื่อเวลาผ่านไปถึงสามวันสามคืนพายุฝนก็ยังไม่สงบลง พระนางจามเทวีจึงตั้งสัตยาธิษฐานว่า ถ้าพระนางมีบุญญาธิการก็จะได้ครองเมืองหริภุญชัย ก็ขอให้พายุฝนนั้นสงบลงเถิด เมื่อสิ้นคำอธิษฐานพายุฝนก็สงบลง และมีเงาพระพุทธรูป ๓ องค์ ปรากฏขึ้นที่บริเวณหน้าผาของภูเขาสูงนั้น ก่อนที่พระนางจะเดินทางต่อไปยังเมืองหริภุญชัย พระนางได้รับสั่งให้ข้าราชการบริวารเจาะหน้าผานั้นเป็น ๓ ช่อง และสร้างพระพุทธรูปประดิษฐานไว้ช่องละหนึ่งองค์

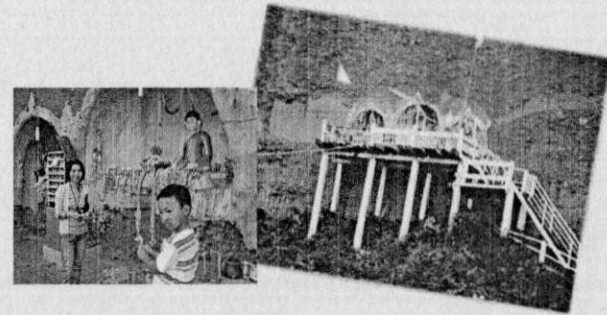
ความหมายตามตำนาน

พาสามเงา หมายถึง หน้าผาซึ่งเงาของพระพุทธรูปจำนวน ๓ องค์ ปรากฏอยู่ ซึ่งตามตำนานกล่าวว่า พระนางจามเทวีเสด็จทางเรือมาตามลำน้ำปิงเพื่อจะไปครองเมืองหริภุญชัย เมื่อเสด็จมาถึงบริเวณภูเขาสูงหนึ่ง ได้เกิดพายุฝนพัดกระหน่ำทำให้เรือไม่สามารถแล่นต่อไปได้ พระนางและข้าราชการบริวารต้องจอดเรือ นึกอยู่ริมฝั่งแม่น้ำแห่งนั้น เมื่อเวลาผ่านไปถึงสามวันสามคืนพายุฝนก็ยังไม่สงบลง พระนางจามเทวีจึงตั้งสัตยาธิษฐานว่า ถ้าพระนางมีบุญญาธิการก็จะได้ครองเมืองหริภุญชัย ก็ขอให้พายุฝนนั้นสงบลงเถิด เมื่อสิ้นคำอธิษฐานพายุฝนก็สงบลง และมีเงาพระพุทธรูป ๓ องค์ ปรากฏขึ้นที่บริเวณหน้าผาของภูเขาสูงนั้น

พาสามเงา

กลอนสุภาพ

“พาสามเงา” มีที่มาจาก ตำนาน
ที่เล่าขานสืบต่อกันมาว่า
มีฤๅษีสองตนส่งคนมา
ทูลเชิญราชวงศ์ลพบุรี
ขึ้นไปครองยังเมืองหริภุญชัย
เจ้าละโว้จึงสั่งให้ลูกสาวศรี
พระราชธิดาามว่า (พระนาง)จามเทวี
เสด็จขึ้นไปเพื่อครองแดน
พระนางจามเทวีจึงเสด็จ
ทางเรือเสร็จตามน้ำปิงที่ยาวแสน
จนมาถึงภูเขาที่มดแม้น
เรือไม่แล่นพระนางพายุพัดทำลาย

ริมแม่น้ำเคียงคู่กับคนหลาย
ผ่านไปถึงสามวันสามคืนกาล
พายุฝนไม่วายสงบลง
พระนางจึงตั้งสัตยาธิษฐาน
ถ้าบุญบาปมีก็จะได้ดังประสงค์
จักครองเมืองหริภุญชัยดังใจ
ให้พายุสงบลงในทันที
เมื่อสิ้นคำอธิษฐานการณปรากฏ
พายุฝนก็ลดและถอยหนี
เกิดเงาพระพุทธรูปในทันที
สามองค์นั้น ปรากฏที่หน้าผาหลัง
ก่อนพระองค์จะได้ออกเดินทาง
ตัวพระนางจึงส่งไปยังคนนั้น
ให้ข้าราชการบริวารเจาะหน้าผา
เป็นสามช่องด้วยกันและสร้างพระ
ประดิษฐานไว้ช่องละหนึ่งองค์
ด้วยเหตุนี้ชื่อคงได้มาปะ
เป็นชื่อ “พาสามเงา” ของเรา
ตามที่ประวัติอ้างอย่างเล่ามา

คำศัพท์ยากจากบทกวี

คณมมิวโสด์ หมายถึง ระบอบการเมืองการ

ปกครองแบบสังคมนิยม

พงศา หมายถึง เชื้อชาติ วงษ์ตระกูล

เทือกเขาเหล่ากอ

สินธุ์ หมายถึง สายน้ำ ลี้น้ำ

จิณต์ หมายถึง ภาพที่เกิดจากความนึกคิด

หรือที่คิดว่าควรจะเป็น

เช่นนั้น ภาพลักษณะนี้ว่า

ยล หมายถึง ดู

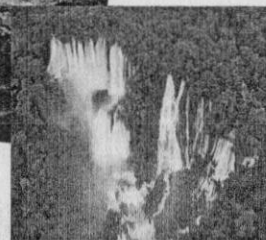
ยิบ หมายถึง ฟัง

ธรรมชาติน่ายล

ภูมิพลเขื่อนใหญ่

พระเจ้าตากเกรียงไกร

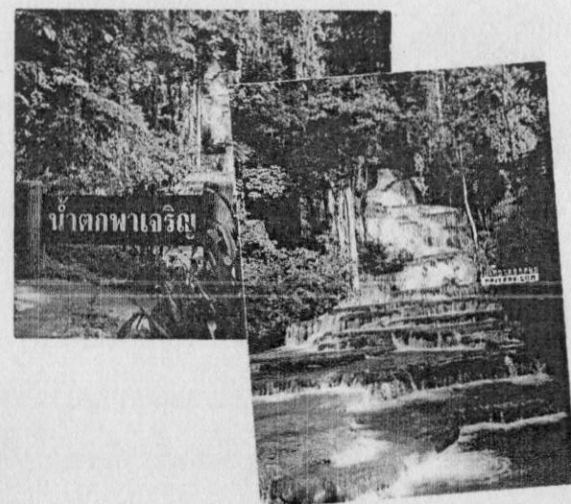
เมืองไม้และป่างาม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนเทศบาลนครวิทย์

www.pwit.ac.th

น้ำตกพาเจริญ

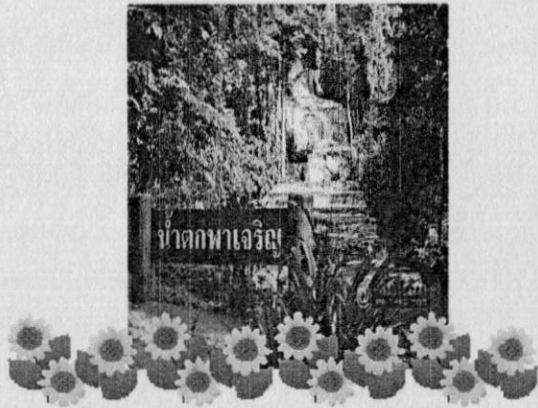

เชิญชมเมืองตาก โดย

โครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เรื่อง “ยี่สิบสถานที่ สืบทกวิพนธ์ เชิญชมเมืองตาก”

โรงเรียนเทศบาลนครวิทย์ เทศบาลเมืองตาก จังหวัดตาก

ที่มาของชื่อ

ชื่อ “น้ำตกพาเจริญ” มีที่มาจากเรื่องเล่าขานว่า ตั้งตามชื่อของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ซึ่งเป็นผู้พบน้ำตกคนแรกนามว่า “สหายพา” คำว่าสหาย เป็นคำหน้าชื่อที่ใช้เรียกกันในหมู่ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ เมื่อทางราชการปราบปรามกลุ่มผู้ก่อการร้ายได้แล้ว ชาวบ้านจึงอพยพเข้ามาอาศัยอยู่พื้นที่บริเวณนี้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ จึงเกิดเป็นชุมชนที่เจริญขึ้น จากเดิมชาวบ้านเรียกว่า “น้ำตกสหายพา” หรือ “น้ำตกพา” จึงต่อคำว่า “เจริญ” ทำยชื่อน้ำตกจึงเป็นการบ่งบอกว่าพื้นที่บริเวณดังกล่าวมีความเจริญขึ้นแล้ว จึงเป็นที่มาของชื่อ “น้ำตกพาเจริญ”

ความหมายของชื่อ

น้ำตก ก. น้ำที่ยังอยู่บนเขา ตกลงมาที่หน้าผา, เรียกน้ำที่ทำให้ตกลงมาในลักษณะคล้ายคลื่นเช่นนี้

พา อ. นำไปหรือนำมา.

เจริญ ก. เติบโต, งอกงาม, ทำให้งอกงาม, เช่น เจริญทางพระราชไมตรี, มากขึ้น; ทั้ง เช่น เจริญยา, จำเจริญ กี่ว่า.

น้ำตกพาเจริญ หมายถึง น้ำตกที่นำพาไปให้เกิดความเจริญงอกงาม

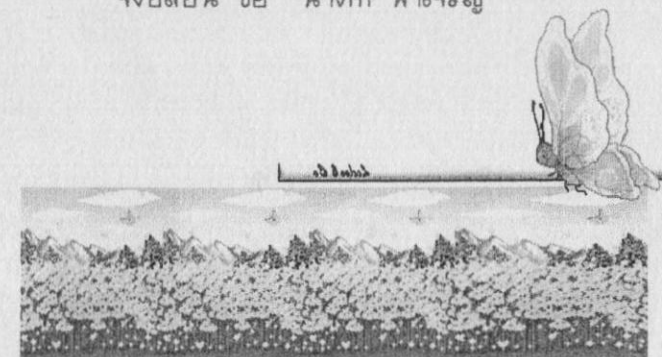
ความหมายตามตำนาน

น้ำตกพาเจริญ หมายถึง น้ำตกซึ่งในอดีตเคยเป็นที่ซ่อนตัวของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ซึ่งมีผู้นำคือ สหายพา ซึ่งต่อมาบริเวณนั้นกลายเป็นชุมชนที่เจริญขึ้น

น้ำตกพาเจริญ

กลอนสุภาพ

ื่อน้ำตก “พาเจริญ”ตามเล่าขาน
มีตำนาน กล่าวไว้ ให้รู้หลัง
คือชื่อผู้ พบน้ำตก นำมาตั้ง
ชาวบ้านยัง เรียกกันว่า “สหายพา”
เขาคือผู้ ก่อการร้าย คอมมิวนิสต์
พลีชีวิต อาศัยในไพรพงศา
เมื่อทางการปราบปรามในไม่ช้า
ชาวบ้านมา อยู่อาศัย ได้ทำกิน
จากเดิมเรียก “น้ำตก สหายพา”
อุดม ทรัพยากร กระแสสินธุ์
เดิมคำว่า “เจริญ” ตั้งใจจิณต์
จึงเปลี่ยน ชื่อ “น้ำตก พาเจริญ”

ความหมายตรงตามรูปภาษา

ต้น น. ลำของต้นไม้, เป็นชื่อรวมทั่วไปของต้นไม้และพืชผักต่างๆ เช่น ต้นมะขาม ต้นสัก ต้นหญ้า ต้นผักชี ต้นข้าว

กระบาก น. ชื่อไม้ต้นขนาดใหญ่หลายชนิดในสกุล Anisoptera วงศ์ Dipterocarpaceae ขึ้นในป่าดิบทั่วไป ลำต้นตรง สูง ๓๗-๔๗ เมตร เนื้อไม้ใช้ในการก่อสร้างที่ไม่ต้องรับน้ำหนักมากได้ โดยมากใช้แป้นไม้แบบหล่อคอนกรีต.

ใหญ่ ว. โต เช่น มีคนใหญ่, คนโต เช่น เขยใหญ่, มีขนาดโตกว่าหรือสำคัญกว่าเป็นต้น เมื่อเปรียบเทียบกับกัน เช่น ข้าวใหญ่ สงครามใหญ่, มีขนาดใหญ่เล็ก เช่น บ้าหลังใหญ่; รุนแรงมาก, อุตลุต, เช่น ทะเลากันใหญ่ ชกกันใหญ่.

ต้นกระบากใหญ่ หมายถึง ชื่อของต้นไม้ในสกุล Anisoptera วงศ์ Dipterocarpaceae ซึ่งมีขนาดใหญ่

คำศัพท์จากบทกวี

- ประจักษ์** หมายถึง ปรากฏชัด
- ระบิล** หมายถึง เรื่อง ความ ฉบับอย่าง ในที่นี้ใช้แทนคำว่า ระบือ แปลว่า เล่าลือ
- โคล** หมายถึง เขาคี
- กระบาก** หมายถึง ชื่อต้นไม้ขนาดใหญ่หลายชนิดในสกุล Anisoptera ในวงศ์ dipterocarpaceae ขึ้นในป่าดิบ ลำต้นตรงสูง 30-40 เมตร
- รูปลักษณะ** หมายถึง รูปร่างลักษณะ

ธรรมชาติลายล

ภูมิพลเปื้อนใหญ่

พระเจ้าตากเกรียงไกร

เมืองไม้และป่างาม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนเทศบาลนครวิทย์

Www.pwit.ac.th

เจริญยิมพลเมืองตาก โดย

โครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เรื่อง “ยี่สิบสถานที่ สู่บทวิหิงษ์ เจริญยิมพลเมืองตาก”

โรงเรียนเทศบาลนครวิทย์ เทศบาลเมืองตาก จังหวัดตาก

ที่มาของชื่อ

“ อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช ” เดิมมีชื่อว่า “อุทยานแห่งชาติตังกะบากใหญ่” ชื่อเดิมของอุทยานแห่งนี้มีที่มาจากเมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๓

นายสวาท ณ พาน ช่างอันดับ ๒ ของสถานีโทรทัศน์ททบ. จังหวัดตาก ได้รับการบอกเล่าจากชาวเขาเผ่ามูเซอว่าบริเวณป่าแห่งนี้ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ของอุทยานแห่งนี้ในปัจจุบันมีตังกะบากใหญ่ประมาณสิบคนโอบอยู่ต้นหนึ่ง

ทางกองอุทยานแห่งชาติจึงได้มีคำสั่งให้ นายสมยศ สุขะนิบูลย์ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าอุทยานแห่งชาติลานสางในขณะนั้น ออกไปตรวจสอบและพบเห็นว่าป็นจริงดังคำบอกเล่า จึงพื้นที่ป่าแห่งนี้มีความเหมาะสมที่จะจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ ได้จึงเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ และได้รับการประกาศเป็น “อุทยานแห่งชาติตังกะบากใหญ่” เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๒๔ นับเป็นอุทยานแห่งชาติ อันดับที่ ๔๙ ของประเทศไทย

ชื่อ “ อุทยานแห่งชาติตังกะบากใหญ่ ”

จึงมีที่มาจากลักษณะเด่นที่ปรากฏภายในพื้นที่เขตอุทยาน นั่นคือ ตังกะบากต้นใหญ่ที่สุดในประเทศไทยเท่าที่สำรวจพบในขณะนั้นโดยมีขนาดลำต้นวัดโดยรอบได้ ๑๖.๑๙ เมตร สูง ๕๙ เมตร ต้องใช้คนประมาณ ๑๒ คน จึงจะโอบได้รอบลำต้น

ต่อมา กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ พิจารณาเห็นว่า เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติแด่องค์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และเพื่อความป็นสิริมงคลแก่อุทยานแห่งนี้ ตลอดจนเพื่อเป็นการรำลึกถึงสถานที่อันมีค่าทางประวัติศาสตร์ของชาติไทย

เห็นสมควรเปลี่ยนชื่อ “อุทยานแห่งชาติตังกะบากใหญ่” เป็น “ อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช ” กรมป่าไม้จึงได้ดำเนินการกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต เพื่อใช้พระนามของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชเป็นชื่ออุทยานแห่งชาติ และได้พระราชทานพระบรมราชานุญาตตามหนังสือสำนักพระราชเลขาธิการพระบรมมหาราชวัง ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๒๙ ให้ใช้ชื่อว่า “อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช” “อุทยานแห่งชาติตังกะบากใหญ่” จึงเปลี่ยนชื่อเป็น “อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช” นับแต่นั้นมา

อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช

กลอนสุภาพ

อุทยานฯ ตากสิน มหาราช

ธรรมชาติ งดงาม สดชื่น
กระบากใหญ่ สิบคนโอบ เลื่องลือนาม
ทั่วเขตคาม ต่างประจักษ์ ยักษ์ใหญ่จริง
เดิมใช้ชื่อ อุทยานฯ กระบากใหญ่
กรมป่าไม้ เทิดพระเกียรติ องค์ตากสิน
ทั้งรำลึก ประวัติศาสตร์ ของแผ่นดิน
ให้ระบิล ก้องไป ในโลกา
อีกยังมี สะพานหินธรรมชาติ
แสนประหลาด แห่งหิน เชื่อมติดหน้าผา
ดูรูปลักษณะ คล้ายสะพาน งดงามตา
ทรงคุณค่า อนุรักษ์ สืบต่อไป
ขอเชิญชวน ใจทอเงี้ยว เดินทางผ่าน
อุทยาน ตากสิน ถิ่นขุนไศล
แวะเที่ยวชม กระบากใหญ่ ที่กลางไพร
สะพานหิน สุขใจ เมื่อได้ชม

